

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 590 din 05.10.2022

Dosar nr: 129/ 2021

Petiția nr: 1488/24.02.2021

Petent:

Reclamat: Revista Historia.Ro prin Adevărul Holding SRL

Obiect: Publicarea, la data de 20.02.2021, a unui articol incitator pe pagina de Facebook, la care s-au exprimat comentarii șovine, fără ca persoanele care au comentat să fie blocate de administratorul site-ului.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2. Revista Historia.ro prin Adevărul Holding SRL - reprezentantă legal, cu sediul în București, Sector 2, str. Fabrica de Glucoză, nr. 21 și email: mail.redactia@historia.ro

II. Procedura de citare a părților

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresa nr. 1488/26.04.2021 a fost citat petentul iar prin adresa nr. 3175/26.04.2021 a fost citată partea reclamată, părțile fiind înștiințate de faptul că, având în vedere situația evoluției epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-Cov2, au posibilitatea de a trimite în scris puncte de vedere/ note scrise/ completări la petiție, precum și orice alte acte sau dovezi/ probe, soluționarea speței urmând a se face în lipsă, cu acordul părților din dosar, acestea având un termen de comunicare a modalității asupra căreia decid în legătură cu audierea părților conform procedurii comunicate în adresă (filele 29-31 la dosar).

5. Petentul a comunicat la dosar un punct de vedere, în data de 16.03.2021, și și-a exprimat acordul privind soluționarea în lipsă a petiției (filele 34-36 la dosar).

6. Partea reclamată a comunicat un punct de vedere la dosar la data de 27.05.2021 (filele 37-39 la dosar).

7. Punctele de vedere transmise la dosar a fost comunicate între părți, acordându-se petentului un termen pentru depunerea de note/concluzii scrise (filele 40 -43 la dosar).

8. Petentul a comunicat la dosar note/concluzii scrise prin email, transmise în data de 11.06.2021 (fila 47 la dosar).

9. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentului

10. Petentul sesizează Consiliul cu privire la o posibilă faptă de discriminare arătând următoarele:

10.1. Petentul constată existența unui articol, distribuit pe pagina de Facebook a unei reviste istorice, care incită la propagarea urii și a intoleranței.

11. În fapt, petentul arată următoarele:

11.1 Acesta aduce în atenția Consiliului prezența în mediul online a unui articol publicat de o revistă istorică, articol care incită la ură interetnică.

12.2 Se arată că articolul vorbește despre ororile de la Ip și Treznea, fără a exista o aniversare sau vreo cercetare nouă asupra acestui eveniment. Comentariile de la postarea pe Facebook de pe pagina revistei istorice sunt șovine și conțin cuvinte precum „bozgor”. Comentariile care incită la ură nu sunt șterse sau raportate de către administratorii paginii, în schimb, comentariul petentului: *“Cui prodest? Vă anunț că forțele armate române au ucis la 1989 mai mulți români decât horthiștii între 1940-44 și voi tot cu ungurii aveți treabă”*, a dus la blocarea acestuia de pe pagina revistei.

12.3 Petentul arată câteva dintre comentariile pe care le consideră șovine: *“Tocmai de aceea, să dispară această ură...de ce nu vreți voi să plecați în țara voastră? Nu Mongolia...că e cam departe, dar Ungaria e la un pas!”*

“Ai limba dulce ungure...dar nu fugim după fentă! Calculează din ochi tu câți unguri au omorât românii în ce ai scris tu acolo...100...120...”

“Dar voi câți români nu ați ucis în sutele de ani de ocupație ilegală a Transilvaniei? Câți iobagi români au ucis grofii voștri? Să ne pupați în plue că suntem băieți finuți că altfel erați morți toți! Du-te în Ucraina și în Serbia și fii tare în gură așa cum ești în România...că ai șanse să pleci mort...”

“Ungurii din Ungaria îi consideră țigani și români îi numesc bozgori!”

“Nu neapărat...Dacă se simte mai mult bozgor, atunci să plece din România, simplu..”

“...Yng-ul și Yang-ul revizionismului maghiar din scara blocului. Cât de incuți...Dacă ne spuneau cei doi, Pik și Pok ca la momentul 1848 Avram Iancu le-a înșurubat-o tot din cauza obrăzniciei unui asimilat Laslo Kosutz, caracteristice acestei rase dubioase, ce se crede în mod gratuit superioară, îl credeam pe asta cu personalitate duală, Marinica și Eva...dar să ne spună de Armata Română că în 1848 a comis atrocități în Aiud, unde am rude, este deja hazliu...vorbește a treia personalitate din el.”

13. În susținerea plângerii sale, petentul a depus la dosar printscreen-uri ale postării care face obiectul prezentei petiții, precum și link-ul acestei postări

<https://www.facebook.com/HistoriaRomania/posts/4155097537856004>

14. În concluzie, petentul consideră că revista istorică a incitat, prin postarea menționată mai sus, la ură și discriminare.

15. Petentul nu a mai depus la dosar alte documente, note sau concluzii scrise în susținerea celor menționate în petiție.

Susținerile părții reclamate

16. Prin adresa înregistrată cu nr. 4011/27.05.2021, partea reclamată arată că afirmațiile petentului nu sunt susținute de realitatea faptică. Petentul afirmă că materialul publicat la data de 20 februarie 2021 este incitator deoarece la data publicării “nu este nicio aniversare și nu există date noi”. Astfel, autorul sesizării nu susține că articolul ar fi incitator prin conținutul său. Materialul este o relatare a evenimentelor tragice petrecute în septembrie 1940 în localitatea Ip, bazată pe mărturia unui supraviețuitor, fără comentarii sau afirmații incitatoare. În plus, din titlu se menționează că responsabilitatea masacrului revine armatei ungare din timpul regimului Horthy, nu ungarilor.

17. De asemenea, decizia de publicare a unui material nu poate fi legată de existența unei aniversări sau de apariția unor date noi. Tocmai faptul că data de publicare a articolului nu are o semnificație particulară, dovedește că publicarea materialului nu a avut nicio conotație privind lezarea unor sentimente ale vreunei comunități. Așadar, comentariile provenite de la utilizatori sunt verificate pentru respectarea politicii editoriale, dar și a legislației în vigoare, cu respectarea unui echilibru necesar față de libertatea de exprimare, la raportarea acestora de către alți utilizatori, raportări pe care le onorează în funcție de ordinea și volumul lor. Cu privire la opiniile politice, entice exprimate în comentariile utilizatorilor, trustul de presă va rămâne imparțial.

18. Partea reclamată menționează că în art. 30 din Constituția României, referitor la “libertatea de exprimare”, se fac referiri speciale la „libertatea presei”, legea fundamentală conferind garanții în plus pentru protecția acesteia, dar și garanții pentru protecția cetățenilor față de informațiile transmise prin presă:

“(3) Libertatea presei implică și libertatea de a înființa publicații.

(4) Nicio publicație nu poate fi suprimată.

(8) Răspunderea civilă pentru informația sau pentru creația adusă la cunoștință publică revine editorului sau realizatorului, autorului, organizatorului manifestării artistice, proprietarului mijlocului de multiplicare, al postului de radio sau de televiziune, în condițiile legii. Delictelor de presă se stabilesc prin lege.”

19. Partea reclamată consideră că, prin urmare, libertatea de exprimare reprezintă cadrul general care include și libertatea presei, dar nu se confundă cu aceasta. Revista este o publicație care se bazează și promovează valori fundamentale ca democrația, libertatea, adevărul și combate discriminarea, discursul urii, manipularea și fenomenul fake-news.

20. În concluzie, partea reclamată consideră că a respectat și respectă, în continuare, politica editorială a trustului de presă și modalitatea de moderare a comentariilor de pe site-uri.

21. Partea reclamată nu a mai depus la dosar alte documente, note sau concluzii scrise în susținerea celor menționate în adresă.

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Drept național și internațional aplicabil/ jurisprudența

Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

- Constituția României;
- OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare: art. 2 al. 1
- legislație specială, legislație internațională etc.

Principiile de analiză

Curtea Constituțională a statuat în mod constat că „*principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale*”.

Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „*principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

- la **situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,
- la **situații diferite**, *tratamentul juridic nu poate fi decât diferit. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat*”.

Suntem în prezența unei posibile **discriminări directe**:

- o persoană este tratată în mod nefavorabil;
- prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară;
- iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „*criteriului protejat*”.

Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele **condiții**:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

Aplicarea principiilor la spetă

22. **În fapt**, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra limitei libertății de exprimare fiind supus analizei articolul părții reclamate din data de 20 februarie 2021, postat prin intermediul rețelei de socializare Facebook, cu referire la evenimentele tragice petrecute în septembrie 1940, precum și la anumite comentarii provocate de publicarea acestui articolul, relatare la care cititorii s-au exprimat online, prin comentarii la adresa minorității maghiare din România.

23. **În drept**, examinând conținutul petiției și legislația în vigoare, Colegiul director urmează a analiza modul în care articolul postat de reclamat, mesajul transmis de acesta, precum și gestionarea comentariilor survenite pe marginea postării articolului, ar

fi putut aduce atingere dreptului de imagine al comunității maghiare din România, prin lezarea demnității, astfel cum prevede art. 15 din OG nr. 137/2000, republicată.

24. În soluționarea prezentei sesizări apreciem că sunt incidente următoarele texte de lege:

- art. 10 și art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale;
- art. 1 alin. (3), art. 16, art. 29 și art. 30 din Constituția României, revizuită în 2003;
- art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare OG nr. 137/2000).

25. Pe fond, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra raportului dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitatea persoanei, interzicerea discriminării raportată la aprecierile părții reclamate, obiect al prezentei sesizări. Analiza urmărește să stabilească dacă în acest caz s-a depășit limita libertății de exprimare și, în consecință, se impune o ingerință a statului prin aplicarea unei măsuri proporționale cu scopul urmărit.

26. Având în vedere necesitatea analizei limitei dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitate, Colegiul director s-a raportat la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) prin care s-a stabilit un set de condiții pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, elemente analizate în fiecare caz în parte adus la cunoștința CNCD.

27. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie:

- să fie prevăzută de lege (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite calități: să fie previzibilă și accesibilă),
- să urmărească un scop legitim,
- să fie necesară într-o societate democratică și
- să fie proporțională cu scopul urmărit (Corneliu Bârsan, *Convenția europeană a drepturilor omului*, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801).

Ingerința să fie prevăzută de lege

28. Prima cerință, cea a *existenței unei prevederi legale*, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2, alin. (1) coroborat cu art. 15 din OG nr. 137/2000. Totuși, apreciem că aceste texte de lege trebuie coroborate cu art. 2, alin. (8) din OG nr. 137/2000 potrivit căruia „prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”. Apreciem că ambele texte normative sunt previzibile și accesibile, deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

Ingerința să urmărească un scop legitim

29. Raportat la scopul legitim urmărit prin posibila ingerință a statului în libertatea de exprimare, se urmărește protejarea demnității umane.

30. Protecția demnității unor grupuri constituie un scop legitim într-o societate democratică. Pentru a se produce o atingere, încălcarea a demnității umane, ca drept

constituțional protejat, declarațiile din articol și mesajele postate, obiect al prezentei petiții, ar trebui să întrunească elementele:

- un comportament manifestat în public, având caracter de propagandă sau de instigare la ură pe criteriul categoriei sociale, ori
- un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unui grup de persoane legat de apartenența la un grup – astfel cum prevede art. 15 din OG nr. 137/2000, republicată.

31. Colegiul director constată că primele două condiții (să existe o prevedere legală și să se urmărească un scop legitim) pentru a fi acceptată o ingerință a statului sunt îndeplinite.

Necesitatea ingerinței

32. Rămâne de competența Colegiului director să stabilească dacă interferența în libertatea de exprimare „*este necesară într-o societate democratică*”.

33. În acest demers, Colegiul director analizează dacă există motive „*relevante și suficiente*” care să justifice ingerința în libertatea de exprimare din perspectiva unei „*nevoi imperioase*” („*pressing social need*”).

34. Identificarea unei „*nevoi imperioase*”, respectiv necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită într-o manieră convingătoare, iar autorității naționale îi revine atributul evaluării existenței unei „*nevoi imperioase*” susceptibile de o anumită marjă de apreciere (Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol. I., Ed. All Beck, București, 2005, pag. 801.) În conformitate cu principiul subsidiarității, statele membre dispun de o „*margină de apreciere*” în stabilirea limitării libertății de exprimare. Autoritățile statelor membre au un contact direct și permanent cu realitățile sociale și sunt primele care se pronunță asupra existenței unei „*nevoi sociale presante*”. Marginea de apreciere se va stabili potrivit standardelor minime ale CEDO (vezi Handyside v. United Kingdom par. 48 și par. 49).

Elemente luate în considerare la stabilirea necesității ingerinței statului în libertatea de exprimare

35. Necesitatea restrângerii într-o societate democratică este elementul cel mai subiectiv în analiza CEDO. Având în vedere acest fapt, CEDO a elaborat un set de principii aplicabile în domeniu, dintre care sunt redate cele ce urmează:

a) libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale societății democratice și una dintre condițiile de bază ale progresului societății și ale autorealizării individuale;

b) libertatea de exprimare nu vizează doar informațiile sau ideile primite favorabil sau considerate a fi inofensive sau indiferente, ci și cele care offensează, șochează sau incomodează statul sau orice parte a populației; acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și înțelegerii, fără de care nu poate exista o societate democratică; libertatea de exprimare are și excepții dar care trebuie interpretate în mod strict, iar necesitatea oricărei restrângeri trebuie stabilită în mod convingător;

c) exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități.

36. În scopul de a determina dacă substraturile articolului publicat și ale mesajului

comunicat prin articolul distribuit de partea reclamată prin intermediul Facebook, precum și ale comentariilor exprimate de cititori (obiect al prezentei sesizări), constituie instigare la ură prin care se încalcă dreptul la demnitate al persoanelor din minoritatea maghiară, Colegiul director va examina: *obiectivul urmărit de partea reclamată, contextul în care a avut loc, conținutul afirmațiilor, rolul în societate al persoanei, autorul articolului publicat și ale comentariilor postate la mesajele cititorilor.*

Obiectivul urmărit de reclamată

37. Obiectivul urmărit de partea reclamată este important: a dorit aceasta să disemineze prin publicarea opiniei sale în articol și informarea publicului cu privire la un subiect ori a dorit să prezinte comunitatea maghiară într-o ipostază degradantă?

În acest punct, Colegiul director nu analizează intenția de a discrimina a părții reclamate, acest aspect nu are relevanță în stabilirea unei fapte de discriminare.

38. Colegiul director apreciază că, în speță, postarea articolului părții reclamate prin intermediul paginii de socializare Facebook a avut rolul de a informa publicul cu privire la evenimentele istorice petrecute în septembrie 1940 în localitatea Ip, scopul lucrării fiind să explice acele evenimente individualizate de demersul istoric, din perspectiva mărturiei unui supraviețuitor.

Contextul în care a fost făcută afirmația

39. Afirmațiile au fost făcute într-un articol postat de partea reclamată prin intermediul site-ului de socializare Facebook, la data de 20 februarie 2021.

40. Articolul exprimă opinia părții reclamate cu privire la evenimente din istoria recentă, descriind evenimentele petrecute în septembrie 1940 în localitatea Ip, scopul fiind informarea publicului prin prezentarea unor documente istorice ce fac trimitere la mărturia ale unui supraviețuitor și la declarațiile unor persoane care povestesc prin prisma propriei lor experiențe.

41. Astfel, Colegiul director nu poate decât să constate faptul că în prezenta cauză nu s-a depășit sfera caracterului informativ care prezintă interes pentru opinia publică cu privire la opțiunea părții reclamate, neaducând atingere persoanelor dintr-o anumită categorie minoritară.

Conținutul afirmației

42. Partea reclamată a publicat un articol la data de 20 februarie 2021, prin intermediul paginii de socializare Facebook, articol ce prezintă evenimente trăite personal de către un supraviețuitor, lucrarea fiind susținută la nivel propriu de către autor.

Articolul este o percepție proprie a autorului, surprinsă din perspectiva mărturiei unui supraviețuitor, autorul prezentând un punct de vedere și susținând evenimentele trăite și percepute de către martorul supraviețuitor la nivel personal. Lucrarea este subiectivă, fiind o documentare din prisma proprie a autorului, evenimentul fiind prezentat din perspectiva acestuia, așa cum a considerat că este de interes pentru cititorii săi, care constituie un public restrâns.

Articolul prezentat este o relatare a evenimentelor petrecute în septembrie 1940 în localitatea Ip, în text menționându-se faptul că responsabilitatea masacrului revine armatei ungare din timpul regimului Horty și nu ungarilor. Materialul nu conține

comentarii sau afirmații incitatoare și nici conotații care să excedă spre semnificații particulare privind lezarea drepturilor unei comunități minoritare, respectiv minoritatea maghiară din România.

Rolul în societate al persoanei, autor al afirmațiilor

43. Din perspectiva analizei limitelor libertății de exprimare, rolul, poziția autorului textului din articolul supus controlului este determinantă. Autoarea lucrării este jurnalist, cu o carieră apreciată în social-media, fiind o persoană implicată în activitatea comunității culturale din care face parte. Revista Historia.ro este un magazin istoric, o publicație care, pe baza unor surse istorice, prezintă publicului articole în domeniu, apreciind anumite momente ale istoriei sau evenimente din istoria scrisă a românilor.¹

44. Libertatea de exprimare este prețioasă pentru orice persoană dar, în mod deosebit, are un caracter indispensabil pentru persoanele care sunt în categoria formatorilor de opinie, cu o vastă activitate în domeniul cultural sau istoric. Este esențial pentru aceste persoane să evite comentariile care pot răspândi și pot conduce la creșterea intoleranței atunci când se exprimă în spațiul public.

Modul în care au fost făcute afirmațiile

46. Colegiul director urmează a analiza modul în care au fost făcute afirmațiile și comentariile din postările respective. Postarea articolului părții reclamate pe rețeaua de socializare Facebook a dat naștere unei serii întregi de comentarii cu privire la subiectul abordat, unele dintre acestea într-o manieră mai puțin potrivită cu contextul și mai puțin necesar a fi folosite. De asemenea, se reține și faptul că partea reclamată a ținut cont de raportările comentariilor de către alți utilizatori și a blocat anumite comentarii în funcție de ordinea și volumul acestora.

47. Colegiul director apreciază că exprimările folosite în articol și mesajul transmis prin text nu sunt de natură a atinge o limită prin care să se încalce un drept fundamental, ***încât dreptul la libertatea de exprimare să devină secundar.***

48. Una dintre principalele caracteristici ale democrației constă în posibilitatea pe care aceasta o oferă de a rezolva prin dialog, fără a se recurge la violență, problemele pe care le are de soluționat un stat, *chiar și atunci când acestea sunt extrem de dificile sau stânjenitoare, iar democrația se „hrănește” din libertatea de exprimare* (ibidem, pct. 66). Marginea de apreciere a statelor este semnificativ redusă (îngustă) atunci când autorul declarației este un autor cunoscut/o personalitate, opiniile formulate având un larg impact.

49. Cu privire la comentariile provenite de la utilizatori, exprimate pe seama articolului publicat, este necesar a se menționa faptul că postarea respectivă a fost publică, vizionarea articolului și a comentariilor fiind accesibilă oricărui doritor, având astfel un caracter public. Referitor la identitatea persoanelor care au postat comentarii, aceasta este declarată la crearea contului pe rețeaua de socializare iar modalitatea de moderare a comentariilor include respectarea unui echilibru al libertății de exprimare privitor la observațiile sau adnotările generate de cititori. În ceea ce privește opiniile exprimate în comentarii de către cititori, se apreciază că unele interpretări și comentarii în expunerea părerii publicului nu sunt cele mai binevenite, însă acestea nu pot fi puse în sarcina părții reclamate și nu atrage răspunderea administratorului revistei accesul

¹ <https://ro.wikipedia.org/wiki/Historia>

publicului la postarea comentariilor sau comentariile utilizatorilor de pe rețeaua de socializare.

50. Totuși, o ingerință a statului în această speță, prin constatarea și sancționarea faptei ca fiind o formă de discriminare, deci limitarea libertății de exprimare, ar constitui un exces, o limitare nejustificată, o măsură neproportională în raport cu pericolul social al faptei și cu scopul urmărit, caz în care nu se impune interferența statului în limitarea libertății de exprimare. Reiterăm faptul că este esențial pentru persoanele cu activitate în domeniul jurnalistic, istoric sau cultural ca atunci când se exprimă în public, să manifeste o responsabilitate corespunzătoare poziției lor.

51. În luarea deciziei Colegiul director se raportează la art. 30 din Constituția României care asigură libertatea de exprimare și prevede, în același timp, și limitele acestei libertăți.

O ingerință a statului ar fi fost justificată dacă ar fi existat orice element de incitare expresă la ură pe criteriul etnic, în speță cu privire la minoritatea maghiară. Cerința manifestării comportamentului în public a părții reclamate, de natură a aduce atingere demnității umane îndreptat împotriva unei comunități și legat de apartenența acesteia la o anumită etnie, nu este îndeplinită în cauză.

Articolul este o lucrare ce prezintă realități istorice confirmate de sursele citate în material, pe care demersul istoric le individualizează și le desemnează iar autorul nu a avut în vedere denunțarea în mod special a unei categorii de personae încadrate în criteriul etnic. Ca urmare, nu se poate folosi o ingerință a statului pe o lucrare de mărturie istorică, articol ce prezintă a fotografie a unor evenimente dintr-o prismă proprie a autorului combinată cu declarația unui martor supraviețuitor al acelor evenimente.

Concluzii

52. Colegiul director reiterează faptul că libertatea de exprimare constituie valoarea fundamentală a unei societăți democratice și pluraliste. Din această perspectivă, libertatea de exprimare are un rol substanțial în rândul drepturilor fundamentale cuprinse în Constituție și constituie trunchiul comun pentru exercitarea drepturilor fundamentale din sfera comunicării. În această sferă se includ: dreptul la libertatea presei, dreptul la libera exprimare a creațiilor artistice sau cele din zona literaturii, libertatea de predare a științei și libertatea creației. De asemenea, de acest trunchi comun se leagă și libertatea conștiinței, a religiei și libertatea de întrunire. Acest grup de drepturi asigură participarea avizată a cetățeanului la procesele sociale și politice. Exprimarea liberă a opiniilor și credințelor, chiar și a celor nepopulare sau atipice, reprezintă condiția fundamentală a existenței unei societăți vii și capabilă de dezvoltare.

53. În nenumăratele decizii asupra libertății de exprimare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că acest drept „acoperă nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență ori considerate inofensive, dar și acele care șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței, spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică (CEDO, Lingens c. Austriei).

54. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, într-o formulă care este preluată aproape ca o clauză de stil în toată jurisprudența sa subsecventă în materie,

că "libertatea de exprimare, garantată de art.10 parag.1, constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din condițiile primordiale ale progresului societății și împlinirii personale. Subiect al paragrafului 2 al articolului 10, Libertatea de expresie include „nu numai informațiile și ideile permise favorabil sau cu indiferență [de opinia publică ori considerate inofensive, dar și pe acelea care offensează, șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică.” (CEDO, între altele, Lingens vs. Austria, Oberschlick vs. Austria, Sunday Times vs. U.K., Observer și Guardian vs. U.K., Castells vs. Spania, Thorgeirson vs. Islanda, Jersild vs. Danemarca, Goodwin vs. U.K., De Haes și Gijels vs. Belgia, Dalban vs. România).

55. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a fundamentat necesitatea protejării libertății de exprimare în primul rând pe valoarea pe care acesta o reprezintă ca mijloc pentru a asigura buna funcționare a unei societăți democratice. Exprimarea liberă a opiniilor reprezintă condiția fundamentală a existenței unei societăți vii și capabilă de dezvoltare.

56. Pentru considerentele de mai sus, având în vedere obiectivul urmărit de partea reclamată, conținutul mesajului transmis, contextul în care a avut loc distribuirea acestuia, rolul în societate al persoanei, autor al articolului, Colegiul director constată că în speță „nu este necesară într-o societate democratică” o ingerință în libertatea de exprimare, fapta sesizată nu constituie contravenție potrivit prevederilor art. 2, alin. (1) și art. 15 din OG nr. 137/2000, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20, alin. (2) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele sesizate nu întrunesc elementele constitutive ale art. 2, alin. (1) coroborat cu art. 15 din OG nr. 137/2000, republicată, se încadrează în limitele libertății de exprimare, fapta nu a fost săvârșită în public.

2. O copie a prezentei hotărâri va fi comunicată părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și

sanționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 05.10.2022 au fost:

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CERASELA CLAUDIA – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA - Membru

Redactată și motivată: AND/FL

Data redactării: 19.12.2022

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și a Legii 554/2004, a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.